

Bedriftsdemokratinemndas protokoll 3/2010

Historisk arkiv

Publisert under: Regjeringen Solberg

Utgiver: Arbeidsdepartementet

Dato: 07.05.2010

Vedtak ble truffet i følgende saker: Sak BDN – 200904788 Coop Norge SA. Sak BDN – 201000999 Uno-X konsernet.

Protokoll 3/10 fra møtet i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg 15. april 2010

Vedtak ble truffet i følgende saker:

1. Sak BDN – 200904788 Coop Norge SA
2. Sak BDN – 201000999 Uno-X konsernet

Følgende deltok i møtet:

- Gudmund Knudsen
- Halvor E. Sigurdson
- Gro Granden

Fra sekretariatet møtte Bodil Stueflaten.

Møtet varte fra kl. 0900 – 1100.

1. Sak BDN – 200904788 Coop Norge SA

Coop NKL BA ble registrert som et samvirkeforetak 15. oktober 2009. Som følge av dette har Coop NKL BA endret navn til Coop Norge SA.

Coop konsernet består av morforetaket Coop Norge SA og de tre heleide datterselskapene Coop Norge Handel AS, Coop Norge Eiendom AS og Smart Club AS. Det er til sammen 2045 ansatte i konsernet fordelt på følgende måte:

- Coop Norge SA (34 ansatte)

- Coop Norge Handel (1522 ansatte)
- Coop Norge Eiendom (29 ansatte)
- Smart Club AS (460 ansatte)

I tillegg inngår det heleide Samvirkelagens Garantifond A/L i konsernet, men det er ingen ansatte i dette.

I brev 24. september 2009 søkes det om godkjenning av en avtalt konsernordning som innebærer at de ansatte i Coop Norge SA og i norske datterselskaper av dette er stemmeberettigede og valgbare til styret i Coop Norge SA. Det er også søkt om godkjenning av særskilte valgeregler som fremgår av vedtektene for Coop NKL SA § 16 nr. 1 jf. § 20, og særskilte regler for valg av ansatterepresentanter til styret i Coop Norge SA og representantskapet i Coop Norge SA (valgreglene). Søknaden er utdypet i brev 19. januar og 2. mars 2010.

I brev 9. april 2010 har Coop Norge SA presisert det at det ikke er en forutsetning for søknaden om konsernordning at den særskilte valgordningen og valgreglene også blir godkjent. Så vel foretaket som de ansattes organisasjoner i konsernet ønsker at nemnda behandler søknaden om henholdsvis konsernordning, særrett til styreplass for de ansatte i morforetaket og valgreglene for øvrig hver for seg.

Det er søkt om godkjenning av en ordning som gir de ansatte i morselskapet Coop Norge SA rett til å velge av ett styremedlem med to varamedlemmer til styret i Coop Norge SA. Denne ordningen fremgår av valgreglene punkt 4. Etter valgreglene punkt 5 har alle ansatte i konsernet rett til å delta i nominasjonen av styrerepresentanten for Coop Norge SA og til å avgi stemme ved valget av denne representanten.

Dette er begrunnet med at det anses som naturlig at de ansatte i Coop Norge SA er representert i de styrende organer hos egen arbeidsgiver. Det er i søknaden anført at det ville ha blitt en ubalansert ordning om ikke de ansatte i morforetaket var sikret en minimumsrepresentasjon og dermed medinnflytelse i selskapet de er ansatt. Videre er det vist til at de ansatte i Coop Norge SA ivaretar flere særlige og overgripende oppgaver i Coop konsernet, og at det for å skape bredest mulig representasjon i styret vil være et reelt behov for

ansatterepresentasjon fra Coop Norge SA. De ansatte i Coop Norge SA har i følge søknaden en annen erfaringsbakgrunn og andre oppgaver enn de ansatte i datterselskapene, slik at det er riktig at konsernet drar nytte av dette gjennom deres representasjon i styret. I søknaden er det vist til at særordningen for de ansatte i Coop Norge SA bortfaller dersom det blir færre enn 30 ansatte i foretaket eller hvis de ansatte utgjør flere enn en tredjedel av de ansatte i konsernet. Det er i dag 34 ansatte i Coop Norge SA, mens det er 2045 ansatte i konsernet totalt. Uten en slik særordning ville det i følge søknaden være stor sannsynlighet for at de ansatte i morforetaket ville ha liten mulighet til å ha reell innflytelse i styret i eget selskap.

Valgreglene for Coop Norge SA avviker også utover den særlige representasjonen fra ansatte i morselskapet Coop Norge SA på vesentlige punkter fra representasjonsforskriften som etter samvirkelova § 67 fjerde ledd også gjelder for Coop Norge SA. Dette gjelder blant annet på følgende områder:

Stemmerett og valgbarhet

Valgreglene stiller krav om at man må ha vært ansatt i minst tre måneder før valgdagen for å kunne være valgbar og stemmeberettiget. For å kunne være valgbar stilles det dessuten som krav at den ansatte må ha vært medlem i et samvirkelag tilmeldt Coop Norge, ha betalt hele sitt ansvarsinnskudd og ha handlet i samvirkelagene, personalutsalgene eller i butikkene i Smart Club AS for et visst beløp i løpet av en viss periode.

I følge søknaden er kravet til medlemskap og kjøp for en gitt sum for å være valgbar samme vilkår som stilles for de medlemstillitsvalgte i Coop Norge SA og i samvirkelagene. Det anføres i søknaden at det ville fremstå som svært underlig og som en "logisk brist" om det ikke ble stilt de samme vilkårene for valgbarhet for de ansattes representanter til styret i Coop Norge SA.

Valgkretser

Det følger av valgreglene at Coop Norge konsern skal anses som en valgkrets.

Nominasjon av kandidater til styret

I henhold til valgreglene skal det avholdes nominasjonsmøter for nominering av ansatterepresentanter. Det er en forutsetning for å ha nominasjonsrett at man er fysisk tilstede på nominasjonsmøtet.

Det er i søknaden blant annet vist til at nominasjonsordningen har fungert tilfredsstillende for Coop og at det derfor er et ønske om å opprettholde denne. Videre er det vist til at ordningen er tilpasset konsernets store organisasjon med mange ansatte fordelt på enheter med stor geografisk avstand.

Tvister i forbindelse med valg

Det følger også av valgreglene at eventuelle tvister i forbindelse med valget kan bringes inn for kontrollkomiteen i Coop Norge SA for endelig og bindende avgjørelse.

I følge søknaden har kontrollkomiteen som oppgave å vurdere hvordan demokratisk fattede beslutninger gjennomføres og følges opp, og det er derfor naturlig at den har en slik avgjørelsesmyndighet knyttet til valg av ansatterepresentanter til styret. Det er også vist til at kontrollkomiteen har jevnlig møter og at den dermed på en effektiv måte vil kunne løse eventuelle tvister.

Søknaden støttes av de lokale fagforeningene.

Bedriftsdemokratienemndas arbeidsutvalg viser til at det er enighet om søknaden om godkjenning av den eksisterende konsernordningen i Coop konsernet.

Arbeidsutvalget godkjenner i utgangspunktet en konsernordning for Coop Norge SA med datterselskaper, slik at de ansatte i Coop Norge SA og i foretakets norske datterselskaper har stemmerett og er valgbare til styret i Coop Norge SA, jf. samvirkelova § 68.

Derimot finner arbeidsutvalget ikke å kunne godkjenne de særlige valgreglene, herunder ordningen som gir de ansatte i morselskapet Coop Norge SA rett til ett av de tre styremedlemmene.

Arbeidsutvalget viser for det første til at valgreglene gjennomgående bryter sterkt med loven og representasjonsforskriftens ordning. Ut fra opplysningene i søknaden kan utvalget heller ikke se at lovens og forskriftens regler vil medføre "vesentlige ulemper eller er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon i selskapets besluttsende organer", noe som etter representasjonsforskriften § 5 er en forutsetning for at nemnda kan gjøre unntak fra regelverket.

For det andre kan ikke arbeidsutvalget se at den begrunnelsen som er gitt for at de ansatte i Coop Norge SA skal ha rett til å velge ett av de tre styremedlemmene tilsier et slikt avvik fra lovens og forskriftens ordning som etter lovens § 68 går ut på at samtlige styremedlemmer skal velges av og blant de ansatte i hele konsernet. Representasjonsforskriften § 15 har regler om valgkretser som gir en eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte rett til å kreve at valget skal foregå i valgkretser. Dette kan sikre forholdsmessig representasjon fra ulike deler av konsernet. I Coop konsernet er imidlertid bare 34 av konsernets til sammen 2045 ansatte tilsatt i morselskapet. En ordning som forbeholder ett av styremedlemmene for de ansatte i morselskapet betyr at morselskapet blir sterkt overrepresentert, og vil redusere betydningen av den retten de øvrige ansatte i konsernet har til å kreve at valget skal foregå i valgkretser og som forholdstallsvalg.

Arbeidsutvalget avslår på denne bakgrunn søknaden om å få benytte konsernets egne valgregler ved fremtidige valg i Coop konsernet, herunder den særskilte retten til representasjon for de ansatte i Coop Norge SA. Dette betyr at valg av de ansattes representanter til styret i Coop Norge SA skal skje etter de vanlige reglene i samvirkelova §§ 67, 68 og 69 og reglene i representasjonsforskriften.

Arbeidsutvalget forutsetter at slikt valg avholdes så snart som mulig.

Arbeidsutvalget fatter slikt

vedtak:

"I medhold av samvirkelova §§ 67 og 68, jf. representasjonsforskriften §§ 5 og 6, og nemndas delegasjonsvedtak av 27. februar 2009 godkjenner

Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg følgende ordning for Coop Norge SA:

I

De ansatte i Coop Norge SA og i foretakets datterselskaper har stemmerett og er valgbare ved valg til styret i Coop Norge SA.

II

Etablerer eller overtar Coop Norge SA nye selskaper forutsettes disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen.

IV

Ved vesentlige endringer forutsettes det en ny søknad til Bedriftsdemokratinemnda.

V

For øvrig gjelder samvirkelovas bestemmelser om rett til representasjon i styrende organer og representasjonsforskriftens regler om valg.

VI

Godkjennelsen gjelder inntil videre, jf. representasjonsforskriften § 6.